

Banka jako podnikatelský subjekt

Analýza aktiv a pasiv

Aktiva = majetek banky

Pasiva = zdroje financování

Celková aktiva = celková pasiva (závazky + kapitál)

Operativní řízení banky = každodenní sladování aktiv a pasiv

PASIVA

- Vlastní zdroje – vklad majitelů banky; zdroje, které banka vytvořila svou činností

Funkce VK: **zřizovací, ručící, financující, vymežující (omezující)**

- Cizí zdroje – banka získává k časově omezenému použití na úvěrovém principu

Cíl při řízení pasiv: nízké náklady, časová sladěnost se stranou aktiv

Ve světě tvoří **vlastní kapitál bank pouze 3- 10%** na celkových pasivech a převahou pasiv je cizí kapitál. Je proto nutná sledovanost **kapitálové přiměřenosti**, která je podle mezinárodních dohod stanovena od 1. 1. 1993 na minimální výši **8 %**.

(V Komerční bance, a.s. tvoří vlastní kapitál 9,81% a kapitálová přiměřenost je 14,3%, v ČSOB, a.s. je vlastní kapitál 7,18% z celkových pasiv a kapitálová přiměřenost 10,55%)

Cizí zdroje financování : úvěry od jiných bank, od CB, vklady na požádání, termínované vklady, depozitní certifikáty, obligace, úsporné vklady

PASIVA (v tis.Kč za rok 2005 dle pravidel EU v IFRS)						Bankovní sektor	%
	KB, a.s.	%	ČSOB, a.s.	%			
1. Závazky vůči bankám	26 670 386	5,4	110 615 383	18,04	409 691	13,87	
a) splatné na požádání	13 818 340	2,8	2 905 758	0,47	65 813	2,23	
b) ostatní	12 852 046	2,6	107 709 625	17,57	343 878	11,64	
2. Závazky vůči klientům	340 284 834	68,92	402 935 615	65,71	1 919 559	64,97	
a) splatné na požádání	239 601 333	48,53	225 875 182	36,84	960 792	32,52	
b) ostatní	100 683 501	20,39	177 060 434	28,88	958 766	32,45	
3. Závazky z dluhových CP	57 316 474	11,61	26 934 988	4,39	262 046	8,87	
a) emitované dluhové CP	52 444 576	10,62	26 865 626	4,38	247 935	8,39	
b) ostatní závazky z dluhových CP	4 871 898	0,99	69 362	0,01	14 111	0,48	

4.	Ostatní pasiva rozvahová	15 575 646	3,15	69 362	0,01	113 818	3,85
5.	Výnosy a výdaje příštích období	139 363	0,03	49 619	0,01	4 666	0,16
6.	Rezervy	3 436 770	0,7	1 993 994	0,33	12 764	0,43
	a) na důchody a podobné závazky	0		0			
	b) na daně	22 934	0	0	0		
	c) ostatní	3 413 836	0,69	1 993 994	0,33		
7.	Podřízené závazky	0		0		11 996	0,41
8.	Základní kapitál	18 998 061	3,85	5 105 000	0,83	69 820	2,36
	a) splacený	19 004 926	3,85	5 105 000	0,83		
	b) nesplacený	0		0			
	c) vlastní akcie	-6 865	1	0	0	7	0
						12 930	0,44
9.	Emisní ážio	134 443	0,03	1 422 666	0,23		
10.	Rezervní fondy a ostatní f. ze zisku	2 475 520	0,5	18 686 068	3,05	31 999	1,08
11.	Rezervní fond na nové ocenění	0	0	0	0	0	
						1 079	0,04
12.	Kapitálové fondy	464	0	576	0		
13.	Oceňovací rozdíly	4 436 255	0,9	1 419 487	0,23	6 815	0,23
	a) z finančních aktiv k prodeji	284 661	0,06	1 192 171	0,19		
	b) z ostatních aktiv a závazků	0	0	0			
	c) ze zajišťovacích derivátů	4 151 594	0,84	420 065	0,07		
	d) z přepočtu účastí	0	0	-192 748	-0,03		
14.	Nerozdělený zisk nebo neuhrazená ztráta z předchozích období	15 121 169	3,06	7 868 473	1,28	58 048	1,96
15.	Zisk nebo ztráta za účetní období	9 148 377	1,85	8 403 707	1,37	39 139	1,32
	PASIVA celkem	493 737 762		613 171 712		2 954 369	

AKTIVA

Cíl při řízení aktiv : vysoká rentabilita, přiměřená rizika, likvidita, sladěnost se stranou pasiv

Rozdělení aktiv podle likvidity:

Primární rezervy – vyrovnávají rozvahu, tvoří se povinně i dobrovolně (pokladní hotovost a vklady u CB, vklady u bank)

Sekundární rezervy – posilují bankovní likviditu (krátkodobé likvidní cenné papíry -pokladní poukázky CB, státní pokladniční poukázky)

Úvěry – vysoce rentabilní aktivum, které je nejvíce rizikové a méně likvidní

Investice – dlouhodobější investice do CP (akcie, dluhopisy států, komunálních orgánů a podniků, popř. další cenné papíry)

	KB, a.s.	%	ČSOB,a.s.	%	Bankovní sektor	%
1. Pokladní hotovost a vklady u CB	9 000 386	1,82	13 727 201	2,24	55 201	1,87
2. Státní bezkupónové dluhopisy a ostatní CP přijímané CB k refinancování	8 922 661	1,81	63 802 633	10,41	334 585	11,33
a) vydané vládními institucemi	8 922 661	1,81	59 998 142	9,78		
b) ostatní	0		3 804 491	0,62		
3. Pohledávky za bankami	245 952 850	49,81	222 832 960	36,34	919 851	31,14
					46 503	1,57
a) splatné na požádání	5 207 731	1,05	918 373	0,15		
b) ostatní pohledávky	240 745 119	48,76	221 914 587	36,19	873 347	29,56
4. Pohledávky za klienty	185 225 473	37,51	142 025 840	23,16	1 174 356	39,75
					13 114	0,44
a) splatné na požádání	3 059 614	0,62	5 419 853	0,88		
b) ostatní pohledávky	182 165 859	36,9	136 605 987	22,28	1 161 243	39,31
5. Dluhové CP	16 656 707	3,37	112 348 575	18,32	276 919	9,37
a) vydané vládními institucemi	7 967 623	1,61	37 534 013	6,12	72 454	2,45
b) vydané ostatními subjekty	8 689 084	1,76	74 814 562	12,2	204 466	6,92
6. Akcie, podílové listy, ostatní podíly	161 171	0,03	808 803	0,13	11 503	0,39
7. Účasti s podstatným vlivem	599 653	0,12	28 425	0	3 665	0,12
a) v bankách	220 000	0,04	0			
b) ostatní	379 653	0,08	28 425	0		

8.	Účasti s rozhodujícím vlivem	918 021	0,19	27 018 316	4,41	32 623	1,1
	a) v bankách	466 499	0,09	7 515 332	1,23		
	b) ostatní	451 522	0,09	19 502 983	3,18		
9.	Dlouhodobý nehmotný majetek	2 097 143	0,42	3 233 504	0,53	11 941	0,4
	a) zřizovací výdaje	0		0			
	b) goodwill	0		2 688 910	0,44		
	c) ostatní	2 097 143	0,42	544 594	0,09		
10.	Dlouhodobý hmotný majetek	8 200 683	1,66	7 443 541	1,21	37 000	1,25
	a) pozemky a budovy pro prov.čin.	6 624 885	1,34	5 930 115	0,97		
	b) ostatní	1 575 798	0,32	1 513 427	0,25		
11.	Ostatní aktiva	15 387 669	3,12	19 101 841	3,12	93 360	3,16
12.	Pohledávky z upsaného vlastního kap.	0		0		0	
13.	Náklady a příjmy příštího období	615 345	0,12	800 071	0,13	3 364	0,11
	Aktiva celkem	493 737 762		613 171 712		2 954 369	

Podrozvahová aktiva	Podrozvahová pasiva
Poskytnuté přísliby úvěrů a půjček	Přijaté přísliby úvěrů a půjček
Pohledávky ze záruk	Závazky ze záruk
Pohledávky z akreditivů	Závazky z akreditivů
Pohledávky ze spotových operací	Závazky ze spotových operací
Pohledávky z pevných termínových operací	Závazky z pevných termínových operací
Pohledávky z opčních operací	Závazky z opčních operací
Podrozvahová aktiva celkem	Podrozvahová pasiva celkem

Analýza nákladů a výnosů

NÁKLADY = v penězích vyjádřené účelově vynaložené hospodářské prostředky a práce.

Struktura nákladů – z finanční činnosti
- z provozní činnosti
-

Náklady z finanční činnosti - úroky z CP, ostatní úroky, poplatky a provize, na operace s CP, na devizové operace (ztráty z kursových rozdílů, na nákup a prodej valut či deviz), na derivátové operace, na leasing a na ostatní finanční operace

Náklady z provozní činnosti – mzdové náklady, na SP, ZP, daně a poplatky, nakupované výkony (materiál, služby, cestovné), odpisy HM a NHM odepsané pohledávky a ztráty z postoupených pohledávek (za bankami, záložnami, klienty, atd.), podíl na ztrátě účastí v ekvivalenci, ztráty z převodu účastí a HM, NHM, náklady na DPH, pokuty a penále, škody, příspěvky Fondu pojištění vkladů, daň z příjmů, mimořádné náklady, vnitrobankovní náklady a další

VÝNOSY = penězi oceněné výkony banky; vyjadřují úspěšnost na trhu.

Struktura výnosů – z finanční činnosti
- z ostatní činnosti

Výnosy z finanční činnosti – přijaté úroky, provize a poplatky z pokladních a mezibankovních činností, z operací s klienty a orgány

Výnosy z ostatní činnosti – z operací s CP, z leasingu, z odepsaných a postoupených pohledávek (za bankami, záložnami, klienty, atd.), podíl na zisku účastí v ekvivalenci, zisk z převodu účastí, z převodu HM a NHM, náhrady škod a mank, použití rezerv a opravných položek, z devizových operací, mimořádné výnosy, vnitrobankovní výnosy

Výkaz zisků a ztrát zobrazuje výsledky hospodaření banky za dané období, strukturu jednotlivých nákladů a výnosů.

Sestavení v podobě: - **horizontální**

Výkaz zisků a ztrát	
Nákladové položky zisk banky	Výnosové položky ztráta banky

- vertikální

	Výkaz Z/Z za rok 2005 (v tis. Kč dle EU v IFRS)	KB, a.s.	ČSOB, a.s.	Bankovní sektor
1.	Výnosy z úroků	20 148 390	19 442 447	107 144 000
	a) z dluhových CP	826 163	7 780 380	
	b) ostatní	14 477 892	10 907 499	
2.	Náklady na úroky	-6 508 623	-7 345 856	-43 100 000
	a) z emitovaných CP	-621 513	-442 489	
	b) z krátkých prodejů dluhových CP	0	0	
	c) ostatní	-3 379 552	-6 228 132	
3.	Výnosy z akcií a podílů	166 215	175 366	
4.	Výnosy z poplatků a provizí	7 831 533	6 922 337	38 899 000
5.	Náklady na poplatky a provize	-707 828	-1 785 049	7 068 000
6.	Čistý zisk nebo ztráta z FO	2 132 693	2 623 146	
7.	Ostatní provozní výnosy	1 189 769	4 364 541	5 134 000
8.	Ostatní provozní náklady	-691 378	-526 928	0
9.	Správní náklady	-9 494 291	-10 349 64	-51 786 000
	a) náklady na zaměstnance	-4 782 800	-5 086 856	
	aa) mzdy a platy	-3 257 370	-3 661 104	
	ab) SP,ZP	-1 186 231	-1 414 878	
	ac) ostatní	-339 199	-10 874	
	b) ostatní správní náklady	-4 711 491	-5 262 407	
10.	Rozpuštění OP a rezerv k HM a NHM	120 952	466 699	13 070 000 (OP a rezervy celkem)
11.	Odpisy,tvorba a použití rezerv a OP k HM a NHM	-2 691 412	-3 063 943	
12.	Rozpuštění OP a rezerv k pohledávkám a vybr. podr.n, výnosy z dříve odepsaných pohl.	5 371 301	3 638 824	
13.	Odpisy,tvorba a použití rezerv a OP k pohledávkám a vybraným podrozv. nástrojům	-4 661 337	-3 600 524	
14.	Rozpuštění OP k účastem s rozhodujícím a podstatným vlivem	661 327	0	
15.	Ztráty z převodu účastí s rozhod.a pods. vlivem, tvorba a použití OP	-398 174	-51 205	
16.	Rozpuštění ostatních rezerv pro nepotřebnost	487 516	62 153	

17.	Tvorba a použití ostatních rezerv	-1 166 984	-415 088	
18.	Podíly na zisku/ztrátě účastí s roz.a podst.vlivem	0	0	
19.	Zisk nebo ztráta za účetní období z BČ před zdaněním	11 789 669	10 557 656	49 271 000
20.	Mimořádné výnosy	0	0	1 000
21.	Mimořádné náklady	0	0	
22.	Zisk/ztráta za účetní období z MČ před zdaněním	0	0	49 272 000
23.	Daň z příjmu	-2 641 292	-2 153 949	10 133 000
24.	Zisk/ztráta po zdanění	9 148 377	8 403 707	39 139 000

Ukazatele analýzy

Cílem bank je dosahování **maximálního zisku** a s tím spojené snižování nákladů. Vzhledem k velikosti cizích zdrojů musí banka (pod dohledem CB) sladovat svoji **likviditu, rentabilitu a solventnost**.

Poměrové ukazatele

- Rentabilita, výnosnost (kapitálu, aktiv, tržeb)
- Aktivita (obrat kapitálu, zásob, pohledávek)
- Stabilita (struktura aktiv a kapitálu, zadluženost)
- Likvidita (krátkodobá solventnost)
- Ukazatelé na bázi cash flow
- Ukazatelé kapitálového trhu

RENTABILITA = ekonomický ukazatel, vyjadřující efektivnost hospodaření banky.

ROS (Return on Sales) – ukazuje ziskové rozpětí, hrubou rentabilitu tržeb
= $\frac{\text{zisk před zdaněním (EBIT)}}{\text{tržby}}$

ROE (Return of Equity) – ukazuje výnosnost vlastního kapitálu, jak efektivní je pro akcionáře investice do akcií. Musí být vyšší než výnos dlouhodobých CP.
Adekvátní výsledek je např. ROE 19% a výnosnost dlouhodobých CP 12%.

$$= \frac{\text{čistý zisk po zdanění}}{\text{VK (Equity)}}$$

(KB, a.s. – 18,3, ČSOB, a.s. – 20,94)

ROA (Return of Assets) – ukazuje ziskovost celkových aktiv, dobrá ROA je 1-1,25%, excelentní je větší než 1,75

$$= \frac{\text{čistý zisk po zdanění}}{\text{celková aktiva}}$$

(KB, a.s. – 1,8, ČSOB, a.s. – 1,53%)

ROI (Return on Investment) – ukazuje ziskovost dlouhodobého kapitálu

$$= \frac{\text{zisk}}{\text{VK} + \text{dlouh.závazky}}$$

STABILITA

Celková zadluženost (Debt Ratio) = $\frac{\text{cizí kapitál}}{\text{celkový kapitál}}$

Stupeň zadlužení (Debt Equity Ratio) = $\frac{\text{cizí kapitál}}{\text{VK}}$

Dlouhodobá zadluženost = $\frac{\text{dlouhodobé závazky a úvěry}}{\text{VK a dlouhodobý CK}}$

AKTIVITA

Obrat celkových aktiv = $\frac{\text{tržby}}{\text{aktiva celkem}}$

LIKVIDITA = ekonomický ukazatel, vyjadřující schopnost banky přeměnit svá aktiva na peníze, tím dostát svým závazkům a na požádání vyplatit vklady svým klientům. Každá položka má určitý stupeň likvidity. Ukazatele mohou být postaveny na aktivech, pasivech nebo smíšené.

Ukazatel rychle likvidních aktiv = $\frac{\text{rychle likvidní aktiva}}{\text{aktiva celkem}}$

Krátkodobá likvidita = $\frac{\text{krátkodobá aktiva celkem}}{\text{krátkodobá pasiva celkem}}$ (doba splatnosti do 1 roku)

Střednědobá likvidita = $\frac{\text{střednědobá aktiva celkem}}{\text{střednědobá pasiva celkem}}$ (doba splatnosti do 4 až 5 let)

Dlouhodobá likvidita = $\frac{\text{dlouhodobá aktiva celkem}}{\text{dlouhodobá pasiva celkem}}$ (doba splatnosti delší než 5 let)

UKAZATELÉ NA BÁZI CASH FLOW

Dlouhodobá zadluženost (doba splacení dluhu) = $\frac{\text{cizí kapitál}}{\text{cash flow}}$

UKAZATELE KAPITÁLOVÉHO TRHU

Price Earnings Ratio (P/E) = $\frac{\text{tržní cena (kurz) akcie}}{\text{čistý zisk na akcii}}$

EPS (Earnings per Share) – zisk na jednu akcii
= $\frac{\text{čistý zisk}}{\text{počet akcií}}$

Dividendový výnos (Dividend Yield) = $\frac{\text{dividenda na akcii}}{\text{tržní ceny akcie}}$